

LAUSUNTO KOSKIEN MIKKO RAHTOLAN LAATIMAA
LUOMUTIETOHANKERAPORTTIA

Diaarinumero 2699/312/2009

Kiittäen pyynnöstä antaa lausuntomme toteamme seuraavaa:

Mitkä ovat suurimmat ongelmat luomualalla ja miten ne tulisi ratkaista:

Luomualan rahoitus on ollut hajanaista ja mukana on ollut monia toimijoita, joille luomu on vain yksi osa toimintaa. Siksi Rahtolan esitys luomuportaalista ja "yhdestä puhelinnumerosta luomulle" Luomuliiton kautta on erinomainen.

Luomulle tarvitaan vahva asialle omistautunut toimija ja sille riittävä resursointi julkisista varoista. Näin luomu voi nousta nykyistä huomattavasti vahvempaan asemaan ja tulla vientituotteeksikin.

Tulevissa ratkaisuisissa kannattaa valjastaa mahdollisimman hyvin mukaan ne toimijat, jotka ovat alan pioneereja ja joiden ansiosta luomu on alunperin meille "rantautunutkin" kuten Biodynaaminen yhdistys ja Luomuliitto.

Mielestämme Rahtola tarkastelee asiaa raportissaan monipuolisesti ja liite 7 antaa hyvän mallinnuksen tulevaisuutta varten.

Pullonkauloja ovat myös koulutus, tutkimus ja jatkojalostus. Luomu tarvitsee oman professuurin Viikkiin tai vähintäänkin pysyvän tutkijanviran. Koulutuksessa voi ottaa oppia esim. Hollannin ratkaisuisista ja tehdä asiassa kansainvälistä yhteistyötä muutenkin. Jatkojalostus on usein pienimuotoista - tässä tarvitaan tiukan lainsäädännön höllentämistä, kuten ilmeisesti on jo suunnitteillakin, jotta pienillä elintarviketuottajilla ylipäättään on mahdollisuus toimia.

Miten luomualan tulisi toimia, jotta kysyntä ja tarjonta saataisiin kohtaamaan:

Suomessa elintarvikealan tuotanto ja kauppa ovat hyvin keskittyneitä. Luomulle kannattaa avata uusia innovatiivisia kanavia, jotta kysyntä ja tarjonta kohtaavat paremmin. Esimerkiksi Sitran tms. kautta voitaisiin perustaa luomuohjelma, jolla haetaan uusia ratkaisuja "pellolta pöytään" ja pilotoidaan ne.

Nouseva trendi on myös lähiruoka. Elintarvikekentän suuri ostaja ovat julkiset keittiöt, joiden on kilpailutettava tuotteet. Tähän tarvitaan valtiovallan ohjausta ja sellaiset kilpailutuskriteerit, jotta kunnalliset keittiöt voivat ostaa luomua ja lähiruokaa, myös jatkojalosteina kuten leipomo- ja meijerituotteina. Tällä olisi suuri merkitys myös vaikeuksissa olevalle kuntataloudelle, kun oman kunnan viljelijät ja jatkojalostajat pitäisivät veroeurot kiertämässä ja tukemassa paikallistalouden hyvinvointia.

Kaiken kaikkiaan Rahtolan raportti on ansiokasta työtä ja toivomme, että sen suositukset otetaan laajasti käyttöön.

Ystävällisin terveisin,

Kehityshyppy Oy

Päivi Suokas

Toimitusjohtaja

paivi.suokas@kehityshyppy.fi

www.kehityshyppy.fi

045-6770158